

1 Tafel (5) Prof. W. Peters

Malm

Amirgime
ab anelore

№. 199.

Malm

ogl. Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar, 1870. No 6.
Stockholm.

Om två för vetenskapen nya Amfipod-species från
Bohuslän, af hvilka det ena är typ för ett nytt
genus inom Pontoporeinernas grupp.

Af A. W. MALM.

Taf. V.

[Meddeladt den 8 Juni 1870.]

Bland det ej obetydliga antal af *Amphipoda*, hvilka jag tid efter annan funnit utanför den Bohuslänska kusten, finnas åtskilliga arter, som äro nya dels för vetenskapen och dels för vår fauna. Men, då Dr AXEL BOECK i Christiania just nu är i färd med att publicera ett lika omfattande som viktigt arbete öfver de nordiska Amfipoderna, inskränker jag mig här till beskrifningen af endast två bland de märkligare former, hvilka jag eger. Båda tillhöra formgrupper, af hvilka endast ett fåtal species hittills är bekant. Den ena föranledes jag, på grund af vissa dess egendomligheter, att uppställa som typ för ett nytt genus; den andra tillhör släktet *Pardalisca* KR., af hvilket, så vidt jag vet, blott en enda art hittills är känd, *Pardalisca cuspidata* KR. från Grönland, hvilken enligt BRUZELIUS äfven förekommer vid Skandinavians kuster, likväl ej sydligare, än på höjden af Bergen i Norge.

Det utmärkande för hvardera af ifrågavarande former synes af de beskrifningar, hvilka här nedan meddelas.

BOECKIA N. GEN.

Epimera primi paris ab iis secundi paris occulta, hæc omnium maxima. *Carpus pedum secundi paris valde elongatus*;

manus perbrevis, vix prehensilis. Pedes quinti, sexti, septimi paris longitudine sensim accrescentes; articulus primus paris septimi parum dilatatus. Pedes saltatorii perbreves, aculeis validis armati. Appendix caudalis perbrevis, postice leviter emarginata, non vero fissa. Lamina interior maxillæ primi paris elongata, perparum lata, extremitate setis nonnullis prædita. Pedes maxillares elongati; lamina exterior angusta, margine interiore dentibus elongatis instructo; articuli palpi graciles.

Detta slägte, hvilket här blifvit benämndt efter den om de Skandinaviska Amphipodernas utredning högt förtjente Norske zoologen Dr AXEL BOECK, kommer ganska nära *Pontoporeia KRÖYER*, som af DANA är uppställd såsom typ för underfamiljen *Pontoporeina*, och hvilken sednast af LILLJEBORG ¹⁾ är upptagen för de trenne släktena *Bathyporeia* LINDSTRÖM, *Stegocephalus* KR. och *Pontoporeia* KR. Men huruvida *Stegocephalus* verkligen är närmare beslägtad med de öfriga, får väl framtiden afgöra, då, såsom torde vara att vänta, ett större antal former blifvit upptäckta och närmare studerade.

BOECKIA TYPICA N. SP.

Beskrifning. ♂. Kroppen $7\frac{1}{2}$ millim. lång, hög, starkt sammantryckt, med rundad rygg och ej försedd med köl eller taggar. Hufvudet temligen kort; pannan utan horn emellan de öfra antennerna. Epimererna höga, första dold af den andra, hvilken är mycket stor, tredje och fjerde nästan fyrkantiga, nedtill svagt afrundade och de tre sistnämnda i den nedre kanten försedda med långa borst. Femte epimeren är lägre än den fjerde, men den öfra delen af den bakre kanten utskjuter bakåt såsom en oval process. Den bakre nedre vinkeln på tredje postabdominalringen är starkt afrundad. Öfra antennerna korta, nå, tillbakalagda, ej till postabdomen. Skaftets första led kortare än hufvudet; andra af samma längd, men smalare; tredje vid pass hälften så långt som andra. Svepan, som utgöres af

¹⁾ W. LILLJEBORG, »On the *Lysianassa magellanica* MILNE EDWARDS, and on the crustacea of the suborder *Amphipoda*» &c:cet. Upsala 1865, pag. 18.

18—20 led, är vid pass af samma längd som skaftet; bisvepan består af fyra led, men det sista är särdeles kort. De nedra antennerna nästan af samma längd som de öfra; skaftets tredje led kort; fjerde och femte nästan lika långa, det senare eller sista är tunnast. Svepan är kortare än de två sista leden tillsammansantagna.

Öfverläppen bred, i spetsen afrundad. Mandibeln mycket stark, bred, gripdelen försedd med starka tänder; den inre bi-processen jemväl starkt tandad, torneraden utgöres af talrika, krokiga tornar, tuggknölen framstående, palpen förlängd, treledad, den sista leden i ändan försedd med långa borst. Första maxillparets gripskifva är i ändan försedd med sju par ej eller kanske svagt tandade tornar; palpen förlängd, smal, det sista mycket långa ledet i ändan försedt med sju långa tornar. Den inre skifvan förlängdt oval, med två borster i ändan. Andra paret maxiller mycket breda och försedda med talrika borst å den inre kanten. Maxillarfötterna förlängda, smala, den inre skifvan mycket bred, den yttre smal och å den inre kanten försedd med tunna tornar. Palpen förlängd, fjerde ledet ej kloformigt, men å extremitetet försedt med två starka, något krokiga tornar.

Första fotparets första led i begge kanterna försedt med långa borst; andra ledet är i bakre kanten utvidgadt afrundadt och försedt med särdeles långa, tättsittande borst; tredje är mycket smalare men likaledes baktill försedt med borstpensel; fjerde eller karpus är mycket längre än det föregående och likaledes baktill försedt med långa borst å den bakre kanten; handen, som är jemnbred, smal, med snedt bakåttill afskuren gripkant, är i båda kanterna å den inre ytan försedd med pensellik samlingar af stora borst. Klon är kort, i den bakre kanten försedd med tornar. Andra fotparets första led är mycket långt, den främre kanten starkt konvext böjd och försedd med en tät rad af utomordentligt långa, starka, fjäderlika borst, hvilka räcka till slutet af fotens sista led; andra ledet mycket kort; tredje lägger sig på den inre ytan af det

särdeles förlängda nedåt något bredare fjerde ledet; femte ledet är vid pass hälften så långt som det fjerde samt blir nedåt mycket smalare och tillspetsadt; i båda kanterna är det försedt med långa borst; klon liten, nästan rät. Tredje och fjerde fotparen äro af samma form och storlek; tredje ledet är nedåt ej mycket utvidgadt; fjerde förlängdt, ovalt och kortare än tredje; femte något kortare än båda de föregående tillsammans samt mycket smalt; klon är endast svagt böjd och kortare än femte ledens halfva längd. Femte fotparets första led är fram-till starkt konvext afrundadt, den bakre kanten omvänt S-formigt böjd, således med det konvexa partiet upptill samt försedt med långa borst; tredje ledet mycket kort, ej nedåt utvidgadt; fjerde ledet är längre och å främre och nedre kanten försedt med starka, korta, böjda tornar; femte ledet är något kortare än tjerde samt längs den inre ytan försedt med stora tornar af hvilka två längre, nedtill. Klön är försedd med en tand nära slutet af den inre kanten. Sjette fotparet längre än femte; första ledet nästan af enahanda form men något längre och smalare; för öfrigt liknar hela foten den föregående, men den är längre och smalare. Sjunde fotparets första led är knappast utvidgadt samt dubbelt så långt som bredt. De öfriga leden likna dem i föregående fotpar, men äro ändå längre och smalare.

Postabdomen mycket kort likasom dess fötter. Första parets springfötters grenar äro vid pass lika långa, försedda med starka tornar i öfre (bakre!) kanten äfvensom å hvardera grenens extremitet. Andra parets yttre gren är obetydligt kortare än den inre, hvilken är något kortare än grundledet; båda grenarne i öfre kanten väpnade med utomordentligt tjocka, starka tornar, ställda i en dubbelrad. Sista paret fötters grundled ej längre än tjockt; den yttre grenen obetydligt längre än den inre, båda i den öfre kanten försedda med tornar samt å extremitetet med starka borst. Svansbihanget är bredt, tjockt, inböjdt i bakre kanten, men ej klufvet.

Färgen mörkgrå, med större och mindre ljusare fläckar. Ögonen svarta. Utaf denna utmärkta form fann jag den 16:de

Juli år 1863 ett enda exemplar i Gullmarn, midt för Skåreberget, på 60 famnars djup, lerblandad sandbotten, således den på de större djupen i nämnda fjord efter reglen allmännast förekommande, slamlika bottensatsen.

PARDALISCA BOECKII N. SP.

Manus pedum primi et secundi paris ovales, longitudinem carpi æquantes; unguis manu brevior, tenuis, acuminatus, in medio marginis postici spina breviuscula præditus. Angulus infernus posticus segmenti tertii postabdominis rotundatus.

Habitat in locis profundis ad insulas Koster Bahusiæ.

Beskrifning af ett antagligen ungt individ: Kroppen $2\frac{1}{2}$ millim. lång, förlängd, smal. Epimererna små; den nedre, *bakre vinkeln* å tredje postabdominalringen afrundad. Hufvudet likasom uppblåst, tjockt, framtill med ett litet pannhorn emellan de öfra antennerna. Dessa korta och tjocka. Skaftets första led mycket längre än tjockt, ovalt; andra mycket smalare och kortare; tredje något kortare men vida smalare än andra. Svepan, som är något längre än skaftet, utgöres af nio led; bisvepan af två. Nedra antennerna något litet längre än de öfra; tredje skaftledet något litet längre än tjockt; fjerde något längre och vida tjockare än femte. Svepan, som är lika lång som skaftets tvenne sista led, består af sju led.

De två första paren fötter äro af vid pass samma storlek. I hvardera är fjerde ledet ovalt, mera konvext i den bakre än i den främre kanten samt å den förra försedt med flera borstknippen. Handen är *vid pass af samma längd som karpus, äggformig samt i den bakre kanten väpnad med torneknippen*. Klon är mycket kortare än handen, tillspetsad, och midt på den bakre kanten väpnad med en torne. De två följande fotparen äro inbördes af samma form och storlek; tredje ledet är mycket kort, bredt och nedåt afrundadt, det fjerde är mycket längre, smalare och ovalt, det femte är smalare och kortare än det fjerde. Dessa led äro i bakre kanten försedda med borst. Klon är kortare än femte ledet samt något krökt. De bakre fot-

paren¹⁾ tilltaga så småningom i längd, och det första ledet är bakåt bredare samt således bredast å sjunde paret. Det sjette fotparets tredje led är något litet längre och bredare än det fjerde ledet, hvilket är nästan så långt som det femte. Klön är nästan så lång som det femte ledet. Sjunde fotparets fjerde led är något kortare än det tredje och det femte, hvilket sistnämnda är längre än klön. Första paret springfötters grenar äro lika långa och den inre väpnad med en torne; tredje parets grenar äro ock lika långa, tillspetsade, samt nära dubbelt så långa som grundledet. Svansbihangets blad äro lancettlika.

Utaf denna art fann jag ett enda individ den 11 Juli år 1869 på 100 famnars djup i fjorden öster om Sydkoster i norra delen af Bohuslän, tillsammans med *Mangelia cylindracea*, *Natica clausa*, *Amphilepis norvegica* o. s. v.

¹⁾ Båda benen af femte paret voro helt och hållet borta å det beskrifna individet.

Explicatio figurarum.

Fig. 1. *Boeckia typica*.

» 1 a.	»	»	Mandibula.
» 1 b.	»	»	Maxilla primi paris.
» 1 c.	»	»	Maxilla secundi paris.
» 1 d.	»	»	Pes maxillaris.
» 1 e.	»	»	Pes primi paris.
» 1 f.	»	»	Pes secundi paris.
» 1 g.	»	»	Pes quinti paris.

Fig. 2. *Pardalisca Boeckii*. 2 a, 2 b, Pes sexti paris.

